

menski potencial. Vsaka fotografija, očitno posledica notranjega doživljanja, evocira v gledalca posebno čustveno razpoloženje, to pa je spet uglaseno z letnim časom, ki ga na koledarju zastopa. Vizualno sporočilo je s pretanjenim čutom dopolnjeno še z verbalnim: vsako od velikih fotografij podnaslavlja misel kakega znanega pisatelja, pesnika, alpinista, mistika (npr. **Platona, Exuperyja, Messnerja, Tagoreja, Nagardžune, Blavatskyjeve, Camusa...**), ki je nekakšna interpretacija fotografskega gradiva in obenem povabilo k poglobljeni refleksiji. Tomazinov koledar »Prelesti 2000 – Življenje svetlobe« zato nikakor ni le dekoracija, še manj samo potrošno blago, temveč vsekakor tudi izdelek s prepoznavnimi estetskimi kvalitetami. – Tako ocenjuje ta Tomazinov koledar za leto 2000 **dr. Tomo Virk, France Stele** pa dodaja: »Alpinist, pisatelj, fotograf in zdravnik dr. Iztok Tomazin je tudi za prelomno leto 2000 pripravil stenski koledar s fotografijami in kratkimi mislimi.

Že za svoje dosedanje koledarje je vsebino črpal iz bogate zakladnice usedlin svojih srečanj in spoznanj o življenju tam, kjer se nehajo vsakdanje sivine cest in začenjajo vzponi v

lastni duši, ko se človeški duh spopada z zemljami in vodovjem lastnih slabosti in mu bolj in bolj uspeva zajemati brezmejnega duha življenja.

Kot vselej do sedaj tudi tokrat Tomazinu ni do cenjenih in poznanjenih lepot pokrajine, pač pa, kot se za pesnika spodobi, v njej išče predvsem Svetišče.«

Koledar je mogoče naročiti (cena je 690 tolarjev + 8 % DDV) v Medium d.o.o., Zabreznica 53c, 4274 Žirovnica.

Del prihodka od prodaje koledarja je namenjen Skladu Okrešelj za družine ponesrečenih gorskih reševalcev.

društvene novice

Nagelj za Darinko

(Beseda slovesa na ljubljanskih Žalah 16. avgusta 1999)

Poslavljam se od gospe **Darinke Petkovšek**, vestne in prisrčne kolegice, ljubeznive in čuteče matere, ki je v sebi izoblikovala čudovito svetlat človeški lik. Čast mi je, da smem to izreči v svojem imenu in v imenu Planinske zveze Slovenije, posebej Planinske založbe, kjer smo sodelovali dobrih trideset let. Nekaj časa je odboru Planinske založbe tudi načelovala.

Bila je plemenit in duhovno bogat človek, človeško odprt in premočren, tak, ki so mu tvare dobrine docela drugotna vrednota, le sredstvo za olajšanje vsakdanjega življenja in dosego višjih ciljev. Ti višji cilji so bili zanjo ljubezen do slovenskega jezika, ljubezen do poezije in ljubezen do gorá. Ali drugače rečeno, ljubezen do gora kot utelešene poezije, ki človeka nagovarja k izpovednosti. Svoje ljubezni je bila pripravljena braniti, če je bilo potrebno, tudi z ognjem vroče polemike, toda nikoli iz nagibov osebnega prestiža, marveč zgolj in izključno iz načelnih razlogov. Člo-

veške vezi so iz teh ognjev izšle očiščene in oplemenitene, kot jeklo, ki se v ognju kali, da toliko čisteje in jasneje zveni.

Lektorirala je brez števila besedil v svoji redni službi pri Mladinski knjigi in dodatno, domala ljubiteljsko, za Planinsko založbo. Naporno in zaradi avtorske občutljivosti velikokrat mučno lektorsko delo, tudi prevajalsko, je nadgrajevala z ljubeznijo do lirike, ki je bila njena najgloblja intima. Sestavila je knjižico **Človek / gora / poezija**, zbirko planinskega pesništva za stoletnico Slovenskega planinskega društva, kjer je poleg velikih imen **Vodnika, Prešerna, Jenka, Gregorčiča, Gradnika, Bordona, Menarta, Minatija, Bora, Župančiča, Kosovela, Murna** in mnogih drugih pogumno zapisala tudi svoje ime ob treh pesmih, ki jih je ocenila za vredne tako odlične družbe. Takole pravi v prvi, Da mi je biti skala:

*O, da mi je biti skala
in živeti v veke...*

*Čutiti
kako pronica vame
čas,
kako tiplje vame
dež,
kako s zaganja vame
vihar
in me ne more streti
in sonce – da sveti
čisto blizu...*

*Kako strašno je,
kadar razganja stene
led –*

*Da mi je biti
skala!
Naj me trga led –
Vsak moj kamen
bo jutri
zemlja!*

*O, da mi je biti skala
in živeti v veke
in počasi, počasi
umirati
v plodno zemljo.*

Ta prošnja je bila uslišana. Darinka je bila metaforična skala iz svoje pesmi. Znala je sprejemati nalete viharja in dežja in toče in strele, a kako značilno, ni želela biti trda, osorna skala, pač pa taka, ki v svoji

človečnosti nenehno prhni v rodovito prst za človekoljubje in novo rast. To je bila njena umetnost: predelovati skalo človeških src v toplo, plodno grudo.

Verzi so se ji včasih igrivo porajali. Znana je tista nagajiva uganka o markaciji: »Rdeč obroček, / belo oko, / varno pripelje / te na goro. / Kaj je to?« Odgovor: »Markacija, seveda!« Zrecitirala jo je na neki seji založniškega odbora, a ker poezija rabi nekaj časa, da potrka na srce, ki je tisti hip najraje zasedeno s finančno konstrukcijo za kak docela prozaičen planinski vodnik, ni bila čisto zadovoljna z našim odzivom in je rekla: »No, naj pa kdo napiše boljše, če jo zna!« Izkazalo se je, da boljše nismo znali napisati, in da je tudi ni bilo treba.

Na gospe Darinki Petkovšek se je izpolnila stara modrost, ki pravi, da je bogastvo v dajanju. Od svojega duhovnega bogastva je dajala z obema rokama in bila sama od tega zmeraj bogatejša. Njena dota in njena dediščina so človeška toplina in prijateljska odkritost. Ni ovire, da ji ne bi izpovedali tega priznanja in te zahvale.

Stanko Klinar

Radovljičani na Mustagh-Ati

Najpomembnejši dogodek za Planinsko društvo Radovljica je bil v tem poletju alpinistična odprava na Mustagh-Ato, njen uspeh in še bolj njena srečna vrnitev domov.

Vodja odprave je bil **Miro Pogačar**, 40, iz Studencic, alpinist od leta 1979; aktivno sodeluje v GRS Radovljica, kjer je od leta 1995 inštruktor GRS, istega leta pa je postal tudi alpinistični inštruktor. Opravil je veliko ponovitev klasičnih smeri v naših gorah, poletni in pozimi. Plezal je tudi v Centralnih Alpah, kjer je opravil ponovitve zahtevnih lednih in kopnih smeri. Štirikrat je bil udeleženec odprav v Južno Ameriko in na dveh od njih je bil njihov vodja. Leta 1990 je sodeloval na osemti-sočak Nanga Parbat, v dvajsetih letih aktivnega plezanja je opravil okoli 600 plezalnih vzponov.

Grega Ažman, 23, iz Gorij, član AO PD Radovljica od leta 1996, se uspešno ukvarja tudi z ekstremnim smučanjem (bordanjem), opravil je veliko zahtevnih spustov v domačih gorah. Plezal je tudi v Centralnih Alpah in se povzpел na Mt. Blanc. Skupno je opravil okoli 230 vzponov.

Rok Zalokar, 17, dijak, doma iz Gorij, je član AO PD Radovljica od leta 1996, aktivno se ukvarja z alpinističnim smučanjem, je eden od najperspektivnejših članov AO PD Radovljica. Poletni se je prvič seznanil s plezanjem v Centralnih Alpah. Opravil je 140 vzponov.

Mitja Zakotnik, 23, študent iz Srednje Dobreave, pleza od svojega 18. leta in je član AO Radovljica od leta 1995. Aktivno se ukvarja z alpinističnim smučanjem, poletni se je spoznal s plezanjem v Centralnih Alpah. Opravil je 230 vzponov.

Uroš Vrhunc, 21, študent, iz Lesc, je začel plezati leta 1995, od takrat je tudi član AO. Ukvarja se z vsemi vrstami alpinizma. Plezal je tudi v Centralnih Alpah, opravil je okoli 135 vzponov.

Grega Vida, 21, študent iz Podnarta, je član AO PD Radovljica od leta 1993. V zadnjem času se ukvarja tudi s turnim smučanjem. Opravil je nekaj vzponov v Centralnih Alpah, skupaj pa okoli 140 vzponov.

Marko Pogorevc, 25, iz Lesc, član AO PD Radovljica od leta 1990, se ukvarja z vsemi vrstami alpinizma. Od leta 1995 je član GRS Radovljica in alpinistični inštruktor. Večkrat je plezal v Centralnih Alpah in bil tudi član odprave AO Radovljica Andi 1996. Opravil je okoli 380 vzponov.

Odpravi so se pridružili še trije člani drugih planinskih društev.

Alojz Budkovič, 46, dipl. inž. gozdarstva; plezati je začel leta 1974 pri AO Radovljica, leta 1977 pa je postal član takrat ustanovljenega alpinističnega odseka Bohinj. Posebno aktiven je v zimskem času. Doslej je opravil preko 850 alpinističnih tur, plezal je tudi v Zahodnih Alpah, bil je član odprave Kavkaz '78.

Robert Klančar, 34, inž. gozdarstva, iz Srednje vasi v Bohinju, je

član Postaje Gorske reševalne službe Bohinj. Najraje hodi in pleza po brezpotjih. Plezal je že v Visokih Turah in Centralnih Alpah.

Rajko Lotrič, 36, iz Belce, inštruktor v Slovenski vojski, nekdanj zelo uspešen smučarski skakalec, pleza od leta 1982. Je član alpinističnega odseka in Postaje Gorske reševalne službe iz Mojstrane. Plezal je tudi v Visokih Turah, Dolomiti in Centralnih Alpah. Leta 1996 je stal na vrhu najvišje južnoameriške gore Aconcague.

Prva alpinistična odprava je na vrhu Mustagh-Ate stala 1957. leta, približno tri desetletja kasneje so z nje prvič smučali, kar je dolgo veljalo za višinski smučarski rekord. Trije člani radovljiške odprave, ki jim je uspel podvig, so prvi Slovenci, ki so stali na vrhu te gore.

Odprava je odpotovala z brniškega letališča 5. julija letos. Po petdnevem privajanju v kirgiških gorah v zahodnem delu pogorja Tien-Šan so se z vojaškim tovornjakom preko prelaza Torugart prepeljali na Kitajsko v provinco Sinkiang, kjer leži 7546 metrov visoki Mustagh-Ata. Domačini so jim s kamelami znosili hrano in opremo do baznega tabora na 4450 metrov nadmorske višine, potem pa so si uredili še tri višinske tabore – na 5400, 6100 in 6800 metrov. Pogačar je vrh osvojil 27. julija in tam razvil tudi radovljiško zastavo. Bil je neznanosko mraz, brez odlične opreme bi alpinisti dobili hude ozeblin, saj so na gori videli precej ozebljenih gornikov. Naslednji dan sta vrh osvojila še Budkovič in Klančar, potem so poskušali še drugi, a so se zaradi slabega počutja obrnili. Odprava je vsekakor uspela, saj so kar trije osvojili vrh in se tudi s smučmi spustili z njega. Čeprav je trojica mladih alpinistov zaradi slabega počutja enega od njih morala odnehati na 6800 metrih nadmorske višine, eden pa je zaradi trdovratnega zobobola moral predčasno odpotovati domov, jim bo ta odprava ostala v lepem spominu. Minila je brez večjih težav in tudi brez ozeblin, ki so na tej gori že marsikomu prekrižale alpinistične in življenjske načrte.

Vreme je bilo zelo mrzlo, v šest-